GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 120. Mercuri 21 Octobre | 2 Novembre 1881.

Brasiovu, 21 Octobre.

In momentulu, candu omulu revansiei, conducêtoriulu partidului domnitoriu in Françi'a, energiculu si ambitiosulu Gambetta, alu carui nume ajunge spre a desteptá neincredere si temere la Germani, in momentulu, candu acestu barbatu de statu iea frênele guvernului francesu in man'a s'a, organulu cancelariului germanu este in positiune de a anuntiá „urbi et orbi," cà cumêtrii austro-germani au mai câstigatu unu aliatu in persón'a Regelui Italiei.

Ori si cine trebue se dè dlui de Bismarck testimoniulu cà scie se previna eveneminte asié, cá se nu'lu afle niciodata nepregatitu. Nu incape indoiéla, cà cancelariulu germanu a lucratu multu pentru cá se faca possibila apropièrea Italiei de Austri'a asié cum vedemu cà se realiséza acuma prin visit'a ce au facut'o Suveranii Italiei monarchului nostru.

Dupa ce se recisera relatiunile cabinetului germanu cu Russi'a, principele de Bismarck cautá sè se asigure contra unui atacu, ce ar' fi urmatu contra Germaniei, deodata dela ostu si dela vestu si Austro-Ungari'a singura nu-i oferea acésta garantia. In casulu unui resbelu, Itali'a ar' fi pututu se tiena in siacu mài tóta ostirea austro-ungara, asié cà, abstragêndu dela elementele slave nemultiumite din intru, puçine fortie ar' fi mai remasu disponibile, pentru cá monarchi'a nóstra se alerge in ajutorulu Germaniei. Intr'aceea inse, gratia uneltiriloru revolutiunariloru din Russi'a, s'a restabilitu amiciti'a vechia a Prussiloru cu Russii la Danzig, si Berlinulu a inceputu a se aratá mai indiferentu façia de Itali'a.

Cu multu inainte de intalnirea dela Danzig a fost vorb'a de visit'a Regelui Italiei la Vien'a. Deodata inse nu s'a mai facutu pomenire de ea. Abia dupa reinvierea aliantei germano-russe faim'a se latì din nou, pêna ce acea visita devenì unu faptu implinitu. Cum se ne esplicamu acést'a?

In mesur'a aceea, in care cei dela Berlinu, dupa reimprospetarea amicitiei loru cu Russi'a; devenira mai indiferenti façia de Itali'a, cei dela Vien'a se sileau, cá se realiseze planulu primitivu de aliantia cu Regatulu apusanu. Se asigura, cà cabinetulu austriacu nu a prea fost incantatu de schimbulu asigurariloru de amicitia dela Danzig si probabilu, cà prin alianti'a cu Itali'a a voitu sè preintimpine si periculele, ce ar' puté resultá pentru monarchi'a poliglota din intimitatea germano-russa; de alta parte Itali'a, fiindu certata cu Françi'a din caus'a Tunesiei, nu voiea se remana isolata si asié s'a implinitu dorinti'a baronului Haymerle si Vien'a a avutu bucuri'a de a poté salutá intre zidurile ei si pe Suveranii Italiei.

Acuma principiulu de Bismarck, cá celu mai tare, se folosesce de situatiune si declara in organulu seu cu mandria cà ceea, ce s'a inceputu in Vien'a, se va continuá in Berlin, si cà „in curendu se va poté proclamá in afara alaturarea Italiei la alianti'a germano-austriaca."

Unde va remané inse Russi'a? Eata grav'a intrebare. Déca amicii amiciloru nostri sunt si amicii nostri, atunci si Russi'a trebue sè se numere intre ei, pe câtu timpu va fi amic'a Germaniei. Si déca va fi si Russi'a in acésta aliantia, apoi nu intielegemu, cum atâtea interesse divergente s'ar' poté impacá fia si numai pentr'unu timpu mai indelungatu.

Déca legatur'a d'intre cele patru mari puteri n'ar' avé altu scopu, decâtu suprimarea tendintieloru révolutionare, ce se manifesta pretutindeni in mesura totu mai mare, atunci resultatulu ei ar' fi póte si mai problematicu, déca Françi'a nu s'ar alaturá si ea la acésta aliantia.

Cu tóte asigurarile dela Berlin, este mare importanti'a Françiei pentru constelatiunea actuala politica. Noulu ministeriu Gambetta va luá negre situ o atitudine multu mai chiara si energica cá guvernele trecute si astfeliu se va limpedi, credemu, in curendu confus'a situatiune européna.

Dela atitudinea Françiei va depinde multu viitórea grupare a aliantieloru si in momentulu de periculu se va vedé care dintre puteri este amic'a adeverata a monarchiei nóstre. Deocamdata ne bucuramu de pace, dér' nu trebue se uitamu, cà acést'e este o pace inarmata, ceea ce o face se n'aiba decâtu insusirea unui armistitiu mai indelungatu.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Sambata in 29 l. c. Maiestatea S'a a primitu in audientia pe membrii d e l e g a t i u n i l o r u, in palatulu din Vien'a. Antaiu a fostu primita delegatiunea ungara, din consideratiuni de ospitalitate, conformu usului de pêna acuma. Presiedintele delegatiunei, cardinalu Lud. H a y n a l d, salutá pe monarchu printr'o vorbire scurta in care dupa ce accentuà fidelitatea si alipirea câtra tronu, facù o reprivire asupra dileloru festive ale cununiei printiului mostenitoriu Rudolf, reinoindu urârile pentru fericirea parechiei princiare. In fine esprimà multiumirea pentru bunele relatiuni in care se afla monarchi'a cu celelalte puteri, ceea ce face a se sperá cà pacea va fi sustienuta. Acést'a nu va fi fara influintia asupra lucrariloru importante ale delegatiunei si póte contribui la usiurarea sarcineloru mari, cari nu stau in proportiune cu starea economica si cu averea materiala a „imperieloru si a popóreloru."

Maiestatea S'a a respunsu:

„Asigurarile de fidelitate si felicitarile cu cari reamintiti nunt'a fiiului Meu, au causatu animei mele multa bucuria. Primiti cordial'a Mea multiamire. Unele dificultati, cari se ivisera cu privire la esecutarea unoru punte ale tractatului dela Berlinu, s'au resolvatu in modu fericitu si pacea europêna este cu atâtu mai intarita. Acestu resultatu favorabilu e a se multiumi in prim'a linea conlucrarei sincere a puteriloru europene, a caroru nisuintia este consolidarea stariloru in Orientu. Guvernulu Meu a recunoscutu de a s'a suprema datoria a sprigini si cultiva acésta conlucrare. In acésta nisuintia a fost sustienutu prin bunele relatiuni ce esistà intre poteri si monarchia si prin semtiulu generalu despre necessitatea pacii. Proiectele guvernului Meu corespundu acestei linistitóre situatiuni. Chieltuielile pentru armata receru sarcini mai mari, numai in mesur'a aceea, in care o pretinde neaperatu continuarea lucrariloru incepute séu procurarea de materialu spre complectarea poterei armate. Administrarea Bosniei si Herzegovinei nu ingreunéza nici acuma financele monarchiei. Silintiele consecuente ale guvernului Meu de a asigurá in aceste tieri ordinea si linistea si de a inaintá desvoltarea spirituala si materiala, au dobênditu deja pêna acuma successe imbucuratóre. Suntu convinsu cà si D-vóstra veti procede la lucru cu aceeasi petrundere si cu acelasi patriotismu cá delegatiunile trecute, si dorinduve sporu la lucru ve bineventezu cu cordialitate."

Dupa ce Ministrulu-presedinte a presentatu pe membri delegatiunei, Monarchulu s'a retrasu in apartamentele sale.

Mam'a Regelui Carolu A. S. P r i n c i p e s a de H o h e n z o l l e r n, a adresatu dela Weinburg cu data 11/23 Oct. urmatóri'a epistola d-lui presiedinte alu consiliului de ministri, pe care ministerulu cu fericire o pune sub ochii natiunei:

„Domnule presiedinte!

Cu cea mai viua parere de reu amu parasitu ţiér'a romanésca unde amu gasitu o primire care a miscatu adêncu anim'a mea de mama.

M'amu convinsu, prin mine inse'mi, de iubirea ce Romanii au pentru scumpulu meu fiu, si acést'a convingere me face fericita si mandra.

Voiu pastrá nestérsa amintirea timpului ce amu petrecutu in scump'a si frumós'a vóstra tiéra, careia Regele si Regin'a apartienu cu anim'a si cu sufletulu.

Nu voiu uita nici odata dovedile de simpathia cordiala ce Capital'a a bine-voitu a 'mi aretá, si la care au luatu parte, cu atâta caldura, locuitorii din tóte partile tierei, pe unde amu trecutu.

Ve rogu, d-le presiedinte, fiti interpretulu simtiemintelоru mele de profunda recunoscintiu catra toti aceia cari au tinutu se 'mi probeze iubirea si devotamentulu ce au pentru Regele, fiiula meu iubitu. Acést'a este cea mai dulce resplata a sacrificiiloru ce Romani'a crede, cu dreptu cuventu, cà amu facutu pentru dens'a."

Fiica presiedintelui Republicei francese Grévy a serbatu dilele aceste cununi'a ei cu subsecretariulu de statu Wilson. Din acestu incidentu Regele C a r o l u a adresatu d-lui G r é v y urmatóri'a telegrama:

„Cu ocasiunea casatoriei fiicei vóstre prea iubite, ve rogu se primiti cele mai bune urari din partea mea si a Reginei, pentru fericirea acestei uniri."

Dela P a r i s ne sosesce scirea importanta cà presiedintele Republicei Grévy oferindu din nou dlui G a m b e t t a presiedinti'a ministeriului, acest'a a s i p r i m i t'o Dumineca. Gambetta va posede deplina libertate de actiune si va poté se pórte presidiulu cu séu fara potofoliu.

Asupra d e s c h i d e r e i c a m e r e i f r a n c e s e i se anuncia diarului „N. fr. Presse" din Paris 28 Octobre: Astadi s'a deschisu camer'a francesa. Deja in prim'a siedintia a fost provocatu unu s c a n d a l u m a r e. Stang'a estrema voindu adeca se impedece alegerea lui Gambetta de presiedinte provisoriu, a voitu se faca o motiune, cá sè se procéda neamanatu la alegerea definitiva de presiedinte, a insarcinatu pe Louis Blanc cu propunerea. Blanc voiea se vorbésca dér' presiedintele de etate Guichard (de 78 de ani) nu voiesce se-i dè cuventulu. Presiedintele declara cà déca ar' dà cuiva cuventulu s'ar' nasce o discussiune si acést'a nu e la ordinea dilei. Mare sgomotu intre estremi. Presiedintele chiama pe unu vorbitoriu la ordine, altulu voiesce sè se urce la tribuna dér' nu'lu lasa huissierulu, atunci ilu da cu puterea la o parte si ocupandu tribun'a incepe a vorbi. Maioritatea camerei inse face o galagia grozava si'lu impedeca de a vorbi. Cei din drépt'a (monarchistii) ridu strigandu in batjocura: „Vive la Republique". Intre sgomotu si strigari s'a facutu alegerea. Gambetta a intratu in sala mai tardiu dupa ce se domolise scandalulu; elu fù felicitatu din tóte partile. Intr'aceea ceti presiedintele o depesia c â t r a m i n i s t e r u l u d e r e s b e l u, venita din T u n i s, care anuntiá ocuparea orasiului K a i r o u a n de câtra trupele francese (Spre mirarea exministrului tunesianu Mustafa Beu Ismail, care era de façia scirea acést'a a fost primita de câtra monarchisti cu risete, ear' de câtra ceilalti cu o tacere profunda.)

Resultatulu alegerei biroului publicandu-se apoi s'a constatatu cà G a m b e t t a a primitu 317 voturi, ér' B r i s s o n 29, cá presiedinte. De vice-Presiedinti au fost alesi Brisson si Philippoteaux.

Intr'o corespondintia dela P e t e r s b u r g a diarului „Telegraphulu" se scrie urmatórele: Capital'a russa se afla divisata in 120 sub-comisii politianesci secrete, cari suntu dirigiate de câtra prefectulu insusi, avendu missiunea a supraveghia casele si locuitorii loru, din punctulu de vedere politicu. Celebrulu satiricu rusu, d. Saltikoff, avù mare dreptate, cându declara intr'una din satirele sale, cà sfant'a Russia negresitu va ajunge la idealulu ei supremu, adeca la o stare interióra, candu fiacare locuitoru alu ei voru veni câte duoi sergenti. Dupa calculele unui omu fórte competentu d. C....,

Petersburgulu in momentulu de façia numera 17,000 mii sergenti, inregistrati si uniformati si 3780 membrii ai politiei secrete asié, ca totalulu, cum vedeti trece peste 20,000. Frumósa stare! O societate care are trebuintia de o armata intréga politianésca. Der' ce e mai caraghiosu, sub supraveghiarea acestei politii se operéza activitatea cea mai febrila a partidului revolutionaru. Eata-ve de exemplu o noua p r o c l a m a t i u n e a c o m i t e t u l u i e s e c u t i v u, care a aperutu Luni, 17 Octobre lun'a curenta. Acést'a proclamatiune, adresata càtra imperatulu, a fostu gasita de càtra politia lipita prin tóte stradele. asemenea ea fù distribuita si pe la redactiunile diareloru din capitala, si de siguru cà si provincia are partea sea," Estragemu din acést'a proclamatiune urmatórele pasage:

„...Ne adresamu pentru ultim'a data catra Maj-Vóstra in numele intereseloru tierei nóstre te sumamu. Sire a cugetá. Partidulu revulutionaru a asteptatu destulu timpu, pentru a'ti dá putintia de a analisá seriosu starea acestei tieri nenorocite. Clamorile poporului asupritu, durerile fratiloru martirisati, prapasti'a in care se afla impinsa tiér'a, ne chiama, Sire, la implinirea datorieloru nóstre, man'a fanaticului stringe cu o fortia nervósa pumnalulu vindicativu; Sire contra fanaticiloru nu suntu legi! Pentru fanatici nu esistu starile! Fanaticulu nu se teme de mórte; eiu 'i suride.

„Ne adresamu catra tine, Sire, uitandu pentru momentu, cà tu esti represintantulu acestei tiranii, care fù nenorocirea tierei nóstre, cà tu esti descendentulu celoru cari facura atàtu reu poporului nostru. Ne adresamu catra tine cá cetatianu catra cetatianu. Inabusiesce simtiementulu de ura legitima ce te cuprinde façia cu noi si cugeta. Cugeta fiindu-cà momentulu e supremu.

„Eata si conditiunile nóstre, pe care 'ti le-amu inmànatu deja odata; fara aceste conditiuni nu este possibila intrarea activitatii nóstre pe o alta cale, de càtu pe cea imbracisiata pêna acum:

1). Amnesti'a generala pentru tóte crimele politice, fiind-cà aceste crime fura facute pentru implinirea datorieloru cetatianesci catra tiéra.

2). Convocarea represintantiloru poporului rusu, cari suntu datori a insestra tiér'a cu o constitutiune compatibila cu trebuintiele vietiei contimporane ale imperiului.

„Credemu de datori'a nóstra a 'ti aminti cà legalisarea puterii supreme a Tiariloru póte fi facuta numai si numai printr'o represintatiune nationala, alésa liberalmente de catra poporulu insusi. Si fiindu asíé alegerile trebue se fia facute cu tóta libertatea fara nici o restrictiune participandu tóte classele poporului; pentru acést'a inainte de alegeri, Sire, sunteti datori a decretá: libertatea deplina a pressei a cuventului si intruniriloru.

„Asié déru, Sire, hotaresce. Inaintea ta suntu deschise duóe drumuri, dela tine depinde alegerea. In ceea ce ne privesce, noi vomu stá la o parte si vomu asteptá diu'a incoronarei tale."

Acést'a proclamatiune, se dice a petrunsu si in palatulu de la Gatcina. Imperatulu este indignatu si ingrijitu curtisanii si siefulu supremu alu politiei secrete au pusu totulu in picióre pentru a descoperi prin ce modu a petrunsu esemplarulu suscitatei proclamatiuni in locuinti'a Tiarului. . .

Min'a descoperita sub canalulu Moika s'a doveditu a fi o lucrare, care datéza de cincidieci luni. Cas'a cu care a fostu pusa acést'a mina in comunicatie fù perchisitionata dela acoperisiu pêna la temelie; cu acést'a ocasiune s'au arestatu studenti si o domnisióra, toti apartinendu familieloru nobile. Asupra arestatiloru s'au gasitu o multime de proclamatiuni nihiliste, dér' nici unu singuru esemplaru din proclamatiunea recenta. . . Z.

Cestiunea Dunarêna.

„Le Renseignement parisien" scrie in cestiunea Dunarii nrmatóriele:

La 7 Novembre Comissiunea européna se va intruní la Galati. Romanii sunt firesce fórte preocupati de hotarirea ce se va puté luá in cestiunea Dunarii. Cestiunea acést'a e tema dilnica a discutiuniloru diareloru din Bucuresci. „Romanulu" mai cu séma espune cu o mare putere logica drepturile Romaniei. Dupa ce arata, cà nici in protocólele tractatului dela Berlin, nici in tractatulu incheiatu intre puteri nu se face cea mai mica mentiune de-o comissiune mixta séu de preponderanti'a vre unui statu asupra Dunarii, „Romanulu" declara, cà din contra resulta din desbaterile congressului precum si din tractatulu dela Berlin insusi in chipulu celu mai absolutu si mai categoricu, cà executarea reglementeloru de libera navigatiune si de politia fluviala pe Dunare in partea riului dintre Portile-de Feru si Galati, e lasata cu totulu in sarcin'a stateloru tiermurene: Romani'a, Serbi'a, Bulgari'a. Mai multu inca; solicitudinea Europei de-a impedecá preponderanti'a unei singure puteri asupra riului a mersu atàtu de departe, incàtu atunci, càndu baronulu Haymerle a propusu in sinulu congressului de-a incredintia supraveghiarea executarii reglamenteloru de libera navigatiune si de politia fluviala unui singuru comisaru, delegatu de càtra Comissiunea européna, congresulu a trecutu peste propunere, de téma de-a nu incuragia prin asta actiunea isolata a unei singure puteri pe Dunare in pagub'a celorlalte.

Diarulu francesu ajunge apoi la urmatórele conclusiuni:

Situatiunea Romaniei e dificila, pentru cà Austro-Ungari'a dà o importantia capitala propriei sale dominatiuni pe Dunarea de josu. Ea e sustînuta de Germani'á in pretensiunile ei. Russi'a e firesce opusa pretensiunii Austriei asupra Dunarii de josu. In privirea acést'a Angli'a este, de si pentru alte cuvinte deosebite, totu de parerea Russiei. Totulu atêrna la urm'a urmeloru de resoluti'a, ce voru luá in definitivu Françi'a si Itali'a.

Françi'a, intr'unu sentimentu escesivu de conciliare, a propusu unu proiectu, care fara a acordá imperatiei austro-ungare totu ce ea cerea, e consideratu totusi de catra Romani cá o propunere, ce sacrifica interesele loru esentiale.

Itali'a, care in atàtea impregiurari a aratatu cea mai simpatica buna-vointia pentru Romani'a, a inclinatu in partea Austriei in timpulu din urma. Nu e probabilu, cà dupa intalnirea regelui Italiei cu imperatulu Franciscu-Iosifu la Vien'a, acést'a inclinare a Italiei se scada; ea va cresce din contra.

Va fi durerosu, cá Romani'a intr'o cestiune, de care atêrna desvoltarea ei economica, se fia parasita de catra Occidentu la portîle Orientului.

Amu voi se credemu, cà Occidentulu intregu va intielege in sfêrsitu, cà pe Dunare interesele Romaniei sunt ale Occidentului insusi."

Suveranii Italiei in Vien'a.

Regele si Regin'a Italiei au intimpinatu o primire stralucita in Vien'a. A duó'a di dupa sosirea loru in capital'a Austriei, a fost mare revista militara, conformu cunoscutei programe. Dupa revista Maj. S'a Imperatulu a conferitu Regelui Umberto comand'a de onóre a regimentului de infanteria 28. Regele Umberto a salutatu indata prin telegrafu regimentulu, ce se afla cu statiunea din Budweis, a caruia colonelu a plecatu la Vien'a spre a multiami in persóna.

In 29 Octobre a fost mare venatóre de epuri. Nu mai puçinu de 800 epuri au fost impuscati cu totulu si afara de acést'a multe patêrnichi. Regele Umberto se dice, cà ar' fi impuscatu 178 de epuri si numai duóe paternichi, unu asemenea resultatu se fi dobênditu si printiulu Rudolf. In timpulu candu Regele vená, Regin'a Margherit'a visitá academiele, museele si atelierele pictoriloru Makart si a professoruilui Canon.

Sér'a (in 29 Oct.) a fost mare prandiu de gala. Maiestatea S'a imperatulu a redicatu cu acést'a ocasiune urmatoriulu toastu: „Multiamindu Majestatiloru Vóstre de amabil'a vóstra visita, dovéd'a unei amicitie sincere si durabile, beau in sanatatea Majestatii Sale Regelui Italiei, a Maj. Sale Reginei si a familiei regale." Maj. S'a Regele Italiei a respunsu la acést'a: „Miscatu fiindu in modu deosebitu de primirea afectuósa, ce am intimpinat'o aci eu si Regin'a, beau in sanatatea Maj. Sale Imperatului si Regelui a Maj. Sale Imperatesei si Reginei si a familiei imperiale si nutrescu cele mai bune dorintie, pentru cá relatiunile atàtu de cordiale cari din norocire esistu intre popórele nóstre se devina totu mai strinse pentru prosperitatea tieriloru nóstre."

Toasturile s'au tienutu cá de obiceiu in limb'a francesa. Dupa prandiu a fost mare representatiune la opera, care era feericu illuminata. Pe la $8^1/_2$ sosira Regele si Regin'a Italiei si fura caldurosu intimpinati in loge'a imperatésca de Maj-S'a, de prinçiulu Rudolf, princessele Stefani'a, Gisella, de ducele de Bavari'a si archiducele Carolu Ludovicu.

Primariulu dela Rom'a a telegrafatu primariului Vienei multiumindu pentru amicabil'a primire a Suveraniloru Italiei, la acést'a manifestatia a respunsu indata primariulu Vienei.

Se scie cà Regele Umberto avea multa simpathia càtra reposatulu baronu Haymerle, care pe timpulu candu era ambasadoru austriacu la Rom'a se silea de a stringe relatiunile amicabile dintre Austri'a si Itali'a. H a y m e r l e a pregatitu apropiarea Italiei de alianti'a austro-germana. Dreptu recunoscintia Regele si Regin'a Italiei au facutu acuma o visita veduvei baronului Haymerle. Regin'a Margherit'a a serutatu pe baronés'a si Regele i-a serutatu man'a. Indata dupa suveranii Italiei baronés'a Haymerle a primitu si visit'a Imperatesei Elisabet'a, care serutandu-o 'i a disu: „Prin mórtea prea timpuria a baronului perduramu multu!"

In 30 Octobre Regele si Regin'a Italiei au luatu parte la unu dejunu datu in onórea loru de càtra ambasadorulu italianu la curtea de Vien'a.

Guvernulu ungurescu si nationalitatile.

Discursulu deputatului A d o l f Z a y.

(Urmare.)

„Dér' acumu nu e intrebarea, déca legea de nationalitati e drépta si liberala, au ba. Cetatianii nemaghiari din acésta patria comuna, avêndu in vedere pacea care este bas'a ori si carei desvoltari, s'au multiamitu cu acésta lege (?) càtu de aspra si de nedrépta si este ea. Ei nu se plàngu astadi cà legea e aspra, ci cà si asié, cum pecatele este, n u s e p r a c t i c a dupa cuviintia de guvernu si de organele sale. D-lu ministru-presiedinte a evitatu cu precautiune acésta plàngere, de óre-ce consciinti'a s'a 'i spunea càtu este ea de intemeiata. Nu póte fi nimicu mai deprimetoru si mai de rusine pentru unu statu, decàtu atunci candu este silitu elu insusi se marturisésca, cà legile sale suntu in potriv'a vointiei comune, in potriv'a lui insusi; inse mai deprimetoru si mai rusînosu lucru este atunci, càndu legea vatamata nu este altu-cev'a, decàtu implinirea unei promissiuni facute intr'unu timpu nefavorabîlu, va se dica, candu prin urmare observarea ei stricta este cestiune de onóre.

Déra in legea de nationalitati, care se tiene tocmai de acésta categoria, nu esistè paragrafu, care se nu fi fostu calcatu de guvernu si de organele sale. Se vorbescu concretu; sè luamu d. e. § 6 alu art. de lege 44 din 1868, prin care se hotaresce, cà oficialii municipali se intrebuintieze in jurisdicti'a loru façia de comune, corporatiuni si particulari limb'a acestor'a; dupa càtu sciu eu inse acestu paragrafu nu se observa nicairi — oficiile comitatense, chiaru, unde vice-comitele nu este maghiaru, cá d. e. in comítatulu Brasiovului, alu Sibiiului séu alu Timisiului, comunica cu comune nemaghiare si cu particulari nemaghiari numai in limb'a ungurésca. Se mergemu mai departe: § 7 dice, cà ori si cine póte sè se adreseze la judecatoriile de prim'a instantia personalu in scrisu séu vorbalu in limb'a s'a materna. Ei bine! spuneti-mi, ve rogu, déca d. e. aici in Budapest'a, unde populatiunea chiaru si astadi partea cea mai mare este nemaghiara, 'ti se primesce la judecatoriile cercuale o harthia in limb'a germana? Diceti ba! dér' eu adaugu, cà judecatoriile de aici au despretiuitu acestu paragrafu din lege cu atàt'a terorismu, incàtu unu privatu nici nu ar' cutezá se presenteze unu actu nemaghiaru la judecatori'a cercuala; § 8. prevede, cà in casurile, candu nu este de lipsa intrevenirea vre-unui advocatu, cestiunea trebue sè se resólve in limb'a particulariloru — constatezu inse, cà acést'a nu se intémpla nicairi. Se prescríe mai departe judecatorului de a ascultá partile si martorii in limb'a partiloru, in processele penale inse se estinde acést'a asupr'a intregei proceduri; procesulu verbalu trebue sè se scria in limb'a ce-o voru alege partile. Constatu, cà nicairi nu se intempla acésta, ci peste totu se intrebuintiéza, la ordinulu ministrului de justitia, numai limb'a maghiara. In deosebi ordonéza § 8, cà citatiunile si resolutiunile la infaçisiari sè se faca in limb'a partiloru private. In tóta Ungari'a nu esiste judecatoria de prim'a instantia unde sè se puna in lucrare acésta dispositia. Sè facemu unu pasu mai departe: § 9. alu legei de nationalitate dispune, cá pracsea de pena acum'a sè se continue pena la organisarea definitiva a judecatoriiloru de prim'a instantia si pêna la introducerea procedurei verbale, directe, la tribunale; si acést'a sè se observe si la processele, ce se pórta cu interventiunea advocatiloru. Acum'a, de si dlu ministru de justitia n'a fostu in stare nici de a regulá definitivu tribunalele, nici de a pune in lucrare multu agitat'a introducere a procedurei orale, imediate, totusi avù tristulu curagiu de a ordoná insusi violarea §-lui 9 si eliminarea totala a limbeloru nemaghiare din processele purtate cu advocati — numai si numai dupa placulu seu, impotriva evidentei dispositiuní a legei. Mai departe ordona § 11, ca in causele ce se referescu la cartile funduare resolutiunile si estrasele sunt a se scrie in limb'a vorbita de particulari; der' nici chiaru in acele tinuturi unde locuescu numai nemaghiari, séu unde acesti'a sunt in majoritate, nu se dau resolntiunile decatu numai in limb'a maghiara. si in chipulu acest'a asiu puté areta onor. camere, déca m'asiu aflá in loculu si in momentulu potrivitu, la ori si care din paragrafii legei de nationalitati, ca chiaru puçinele garantii pe care le da legea cetatianiloru nemaghiari devinu ilusorice in pracsa, si ca gu-

vernulu caruia 'i place a se numi liberalu si care pune condeie platite sè istorisésca feiiu de feliu de minuni despre liberalitatea legiloru nóstre si a dispositiuniloru ce se iau façia de nationalitati — ca acestu guvernu, dicu, nu indeplinesce de locu prescriptele favorabile nemaghiariloru, ci le calca in picióre.

Onorata camera! Asié respectéza legile regimulu actualu, acést'a este loialitatea si tactic'a dlui ministru-presidentu façia de nationalitati; a acelui domnu ministru-presidentu, care declará alaltaieri cu unu neimitabilu tactu politicu, ca va scuturá nitielu cojoculu d-lui Politu, cá astfeliu se chiarifice cestiunea nationalitatiloru adusa de elu, si care totodata cutéza a afirmá, ca sub parintésc'a s'a ocârmuire au incetatu ingrigirile si temerile nationalitatiloru, ca elu a fostu acel'a care le-a indeplinitu dupa cuviintia cererile, ca elu a restabilitu pacea interna si a impacatu némurile Ungariei! Póte fi o satira mai amara, o insielatiune mai cu fèrfoiu? — Din parte-'mi asiu dori din adênculu animei mele, cá de astadata dlu ministru presidentu sè fi spusu adeverulu si némurile Ungariei se fia in adeveru linistite si multiumite, prin urmare statulu sè fia consolidatu. Asiu dorí — dér' nu potu crede, câci cunoscu faptele d-lui ministru si urmarile loru, si acestea me facu sè me temu, ba chiaru sè predicu, ca cuvintele densului nu se voru dovedi de adeverate candu complicatiunile orientale voru luá dimensiuni din ce in ce mai mari pèna se voru apropiá de marginilo patriei nóstre, in care, gratia pecateloru guvernului nostru, voru gasi atatea materii usioru de aprinsu, incatu pacea statului va fi periclitata. Desi sciu si declaru, ca nimicu n'aru puté fi in stare a reci mai tare animile cetatianiloru patriei nóstre façia de statulu loru decatu nelealitatea cu care este insocita ori si ce mesura ce o iea guvernulu nostru facia de nationalitati: totusi dorescu si sperezu ca fiiĭ nemaghiari ai statului, in care ne aflamu nu voru fi indemnati prin politic'a cea nebunésca si pecatósa a cabinetului, a slabi in credinti'a si devotamentulu loru facia de patria, ci voru cautá mantuirea, viitorului loru in ea, in bun'a ei intocmire si ocarmuire.

Déca inse d-lu ministru crede séu pretinde a crede, cà acestu scopu s'ar' poté atinge mai usioru prin midilócele, ce densulu este obicinuitu ale intrebuintia: atunci este cuprinsu de-o fatala ratacire séu propaga o asemenea retacire. Scimu noi fórte bine cá d. ministru-presiedinte nu este amiculu succeseloru morale; càci elu incungiura intielegerea, impacarea, desteptarea de incredere si alipire si practica numai duóe midiulóce: bacsisiulu sèu sfàrmarea („a konczot vagy az eltipzást").

Astfeliu i-ar' fi concesu a ademeni prin vorbe dulci, favoruri, si totu feliulu de bacsisiuri elementele accessibile d'intre nationalitati — càci durere si intre aceste se afla esistintie catilinare — facêndu din ele unu radiemu alu regimului seu intre nationalitati si dandu in modulu acest'a domniei lui arbitrare asupra nemaghiariloru aerulu, cá si candu ar' fi esercitata de càtra ómenii acestora. Si asié se esplica amar'a satira, cá se nu dicu blasfemia, cá ómeni de o intielegentia problematica si de unu caracteru si mai problematicu, plév'a tierii in ceea se privesce moralitatea si facultatile spirituale, se aiba obrasnici'a de a representá statulu in teritoriile nationalitatiloru, gratia intieleptiunei si lealitatii d-lui ministru-presiedentu. E lucru fórte evidentu, ca in chipulu acest'a si cu astfeliu de elemente nu se potu face cuceriri morale! Fara indoiala o astfeliu de administrare nebasata pe moralitate compromite nu numai pe ministrulu si pe guvernulu respectivu, ci si — cu durere constatezu — chiaru statulu ungurescu; si astfeliu nu este nimicu in viati'a nóstra publica ceea ce se para asié de in contr'a statului, decatu politic'a d-lui ministru-presiedentu façia de nationalitati.

Onorata camera! Ori si catu asiu condemná procedur'a regimului façia de nationalitati, totu nu me potu oprí a nu constatá, ca nu suntu pe deplinu invoitu cu modulu cum tractéza d-lu deputatu Polit de atatia ani cestiunea nationalitatiloru."

Aici obiectéza Zay lui Polit, cà nu este destulu a se presentá din timpu in timpu in dieta cu càte o vorbire academica, ci cà trebue se remàna pe locu si sè caute a indreptá „prin conlucrare comuna" nefast'a situatiune. „Numai prin o intielegere leala si calma, numai prin incredere reciproca se póte resolvá favorabilu cestiunea nationalitatiloru, care in adeveratulu sensu alu cuventului este unu „bonae fidei negotium". „Unui membru alu dietei ungauresci nu-i este iertatu a lucrá pe altu terenu, decàtu pe acel'a alu intielegerei comune conformu constitutiunei."

Oratorulu 'si esprime mai departe credinti'a s'a, cà nu toti Ungurii cugeta si lucra cá primulu ministru. Esiste o partida, dice elu, care nu si-a uitatu de cuvintele lui Deak:

„Faceti-i se le placa impregiurarile din Ungari'a" si care in adres'a ei, presentata de contele Albert Apponyi, a disu: „Numai déca regimulu va observá drepturile, ce conditionéza prosperarea intereseloru materiale si de cultura ale cetatianiloru, numai si numai astfeliu statulu ungurescu 'si va puté castigá stima si simpathia; in chipulu acest'a se va desteptá consciinti'a comunitatii de interese intre deosebitele popóro ale Ungariei si aceste popóre se voru contopi intr'o singura natiune politica, ceea ce este isvorulu puterei statului nostru."

„De óra-ce amu firm-a sperantia", dise Zay sfêrsindu — cà opositiunea moderatata este conscia de indatoririle morale ce suntu legate de aceste declaratiuni si promissiuni, si cà la timpulu seu va preface vorb'a in fapta — de óra-ce suntu invoitu cu ideile desfasiurate in acestu proiectu de adresa in ceea ce privesce chiamarea statului nostru si midilócele pentru indeplinirea acestei chiamari: din aceste motive, dicu, nu voiu votá pentru proiectulu de adresa alu majoritatii, ci pentru celu presentatu de onorabilulu meu colegu, Albert Apponyi! (aplause in centrulu stangu).

Romani'a si Bulgari'a.

Su titlulu acest'a publica „L'Indépendance Roumaine" o scrisóre ce i-o adreséza d. Pantazi Ghica si prin care acestu onor. d. deputatu desminte formalu asertiunile — cum dice densulu — „de totu false ale diarului bulgaru „Vocea Bulgariei" privitóre la scól'a romana din Turtucaia s. a. D. Ghica scrie intre altele:

„...Faptulu selbaticu de a fi inchisu scolile si bisericele romane, nu s'a comisu de càtra guvernulu bulgaru numai in Turtucaia elu s'a comisu in tóte orasiele, in tóte satele Bulgariei; preotii romani au fost goniti din bisericele nóstre si au fost inlocuiti pretutindeni cu preoti bulgari, si pretutindeni s'a substituitu instructiei in limb'a romana, instructi'a in limb'a bulgara; eu am vedintu acést'a, cu ochii mai ceea ce insémna a fi vediutu, si am conversatu insu'mi cu professori si cu preoti deveniti nomadi, portandu desagii in spate si fugindu din Bulgari'a cu familiele loru, nu numai pentru cà li s'a luatu panea de tóte dilele ce-o capetan dela scól'a si dela biseric'a romana, ci si spre a scapá de reau'a tractare si de persecutiunea, a carora victime nevinovate devenisera in Bulgari'a."

Déca s'ar' aflá vr'unu necredinciosu, d. Ghica ilu róga se mérga la façia locului spre a se convinge apoi adauge:

„O deputatiune compusa de preoti, de professori si de notabili romani din mai multe localitati s'a dusu la Sophia spre a protestá contra acestoru fapte barbare; ministrulu a primit'o cu ingamfare, si a mersu pêna a amenintiá cu forti'a pe profesorii, si preotii romani. Amu avutu onórea de a vedé acést'a deputatiune pe vaporu; ea mergea la Rusciucu spre a 'si incercá din nou noroculu."

„In ceea ce privesce „reciprocitatea", propusa de ministrulu Bulgariei guvernului romanu, acést'a dovedesce simplamente, cà ministrulu bulgaru nu cunósce institutiunile Romaniei, nici conduit'a guvernului nostru; esistinti'a biserciceloru si a scóleloru bulgare, conformu cu conditiile pretinse de legile nóstre, este asigurata in Romani'a ipso jure et ipsofacto prin constitutiune si prin sentimentele de tolerantia si umaniate ale natiunii romane. Guvernulu romanu s'ar' poté mandri, aratandu aprópe in fiacare localitate din Dobrogea càte o scóla si càte o biserica esclusivu bulgara... si totusi nu 'i a venitu la noi nimenui in minte de a goni vr'unu preotu séu vr'unu professoru bulgaru. . .

„Vedeti dér", finesce d. Ghica, „cà lucrurile stau cu totulu altfeliu, decàtu cum le presenta „Vocea Bulgariei." Conduit'a guvernului bulgaru façia de Romani'a nu perde absolutu nimicu din gravitatea s'a. Noi asteptamu dela representantulu nostru in Sophi'a cà va avé o atitudine demna, totu atàtu de amenintiatória façia de guvernulu bulgaru, cum este atitudinea acestuia càtra Romani'a. Europ'a civilisata va judecá si se va pronuntia intre unu guvernu luminatu si unu guvernu, care comite acte cá cele semnalate."

Apelu.

Este sciutu, cà factorii principali ai progresului unui poporu sunt eductiunea si instructiunea.

Nu incape indoiéla, cà de candu spiritulu timpului a mai usioratu si sórtea poporului romanu din Austro-Ungari'a, acest'a se afla in progresu continuu. Cu privire la factorii amintiti inse, trebue se constatamu, cà acelu progresu este inca unilateralu.

Din institutiunile de cultura, càte s'au creatu pêna acum la romanii din Austro-Ungari'a, aprópe totulu este menitu pentru secsulu barbatescu si si nimicu pentru crescerea si instruirea femeei.

Relele, ce aduce acésta disproportiune in crescere, le vedemu dîlnicu in societatea romana. Er' numerulu mare de fete romane, care se afla astadi pela mai tóte institutele si scólele straine si care ilu vedemu crecêndu din anu in anu, spre daun'a educatiunei nationale, — reclama imperiosu infiintiarea de institute romane pentru fetele nóstre.

Damele romane din Sibiiu, voindu a contribuì partea loru modesta la ajungerea acestui scopu mare, s'au associatu intro „Reuniune a femeiloru romane din Sibiiu", cu scopulu mai de aprópe: de a aduna unu fondu pentru infiintiarea in Sibiiu a unui *institutu romanu de crescere pentru fete,* impreunatu cu internatu si intocmitu asié, cá elu se póta corespunde tuturoru intereseloru de educatiune ale familieloru romane chiaru si din locuri mai indepartate.

Dupa stabilirea definitiva a statuteloru reuniunei, acést'a in adunarea generala din 8 Iuniu a. c. s'a constituitu, alegêndu-si comitetulu din urmatórele Dómne:

Ioan'a Badila, Minerv'a Brote, Mari'a Cosma, Eleuter'a Cristea, Iudit'a Macelariu, Alesandrin'a Mateiu, An'a Moga, Iosefin'a Paschevici, Elen'a Pop Baronesa, Elen'a Popescu, Mari'a Rosca, Irena Trombitasiu. Ear' de barbatii de incredere s'au alesu in sensulu statuteloru urmatórii Domni: Iacobu Bologa, Parteniu Cosma, Nicanor Fratiesiu, Davidu Baron Ursu.

Comitetulu reuniunei s'a constituitu alegêndu pe Mari'a Cosma de presidenta Ioan'a Badila vice-presidenta, Visarion Romanu de secretariu si Aurelie Brote de casariu.

Subsemnatulu comitetu isi incepe deci cu adîutorulu lui Dumnedieu activitatea s'a, apelandu prin acést a la tóte femeile si la toti barbatii romani, carii pórta in inim'a loru viulu interesu alu progresului romanescu: cerêndu-le concursulu la urmarirea scopului reuniunei nóstre de interesu generalu, si rugàndu-i, a contribui la crearea fondului reuniunei prin inscriere de membri, cum si dupa impregiurari prin celelalte midilóce indicate in §. 7 alu statuteloru reuniunei, de urmatorulu cuprinsu:

„§. 7. Fondulu reuneunea de forméza:

a) din contriburirile membriloru reuneunei de tóte categorile;

b) din veniturile petreceriloru, concerteloru, prelegeriloru, sortituriloru si espositiuniloru ce se voru arangia in favórea reuneunei;

c) din ereditatiile, legatele si donurile, ce 'i se voru face;

d) din colectele, cé se voru intreprinde in favórea ei."

Statutele reuniunei si formulare de dechiaratiuni pentru inscriere de membri, se gasescu pe la colectantiì reuniunei din tînuturi, si la cerere se tramitu dela comitetu ori unde prin posta franco.

Contribuirile cum si corespondentiele in afacerile reuniunei sunt a se adresa: „Comitetului reuniunei femeiloru romane din Sibiiu" (Nagy-Szeben).

Persónele, care ar' binevoì a se insarcina cá colectanti ai reuniunei, sunt rugate a ne incunosciintia.

Fiindu-ca unu poporu, care voiesce se inainteze pe calea civilisatiunei, trebue sè se gandésca astadi seriosu la imbunatatirea educatiunei femeei, — terminamu cu sperantia viua, ca sororile nóstre, ca fretii nostri voru gràbì a'si contribuì fia-carele obululu seu la marea opera a

Educatiunei femeei romàne!

Sibiiu, in Octobre 1881.

Comitetulu reuniunei femeiloru romane din Sibiiu.

Maria Cosma m. p.
presiedenta.

Visarion Romanu m. p.
secretariu.

Conspectulu premiatiloru la espositiunea romana din Sibiiu 1881.

(Urmare.)

Premiulu class'a III.

a) diploma de recunoscintia.

61. Danu Florentina, covoru, Borgo-suseni. 62. Danila N. Rafira, diferite lucruri, Mohu. 63. Danila George matasa, Racoviti'a. 64. Dancasi Al. Sore, diferite lucruri, Resinari. 65. Dancasi B. Mari'a, diferite lucruri, Resinari. 66. Dancasiu. Mari'a siurtie, Resinari. 67. Decei Amalia, covoru, Hambai

68. Diamandi M. Mari'a, Brasiovu. 69. Dicu Nicolae, papucariu, S. Sebesiu. 70. Dorca Ioanu, ceara, Satulungu. 71. Dobrota Eva, diferite lucruri. 72. Dusioiu Agnes n. I. Manole, façia de perina, Brasiovu. 73. Dragomiru P. Mari'a, diferite lucruri, Mohu. 74. Droc Nicolae, luminari, Resinari. 75. Dubesceanu Ioanu, corfe, Odvosi. 76. Fagarasianu George, cojocariu, Naseudu. 77. Fagarasiu Ioanu, cojocaru, Lipov'a. 78. Filepu George, vinuri, Tusnad. 79. Filepu Alesandru, vinuri, Abrudu. 80. Frorian Ana, diferite lucruri, Racoviti'a. 81. Fometescu Mihàiu, cojocariu, Oraviti'a. 82. Fulea Ioan, spirtuóse, Ludosiu. 83. Goga Aureli'a, diferite lucruri, Resinari. 84. Gyenge Mariti, covoru, Sacelu (Marmati'a). 85. Grideanu P. Mari'a, perina de canapea, M. Osiorheiu. 86. Haler Dumitru, cojocariu, Resinovu. 86. Haliti'a Iliana, catrintie, Sangiorsu. 88. Hambasianu Petru, Sora, diferite lucruri, Resinari. 89. Hanzu Ioana, panzarii, Cacova. 90. Hasfalian Nicolae, secure, Bistritia. 91. Hentesi Ana, façie de perini, Ogna. 92. Hódrea P. Dobra, miere si ceara, Resinari. 93. Hodoru Corneli'a, panzarii, Strimtura (Marmatia). 94. Horsia Ana, brodarii, Sighisióra. 95. Indre Alecsandru, pantofariu, Beiusiu. 96. Iosofu D. Mari'a, diferite lucruri, Tilisica. 97. Ioandrea Mari'a Nic., costumu femeescu, Sibiiu. 98. Iuba Ioachimu, pantofariu, Resitia. 99. Iuga C. Victori'a, covoru, Brasiovu. 100. Istrate Elisabet'a, culme, Boitia. 101, Istrate Elen'a, diferite lucruri, Boiti'a. 102. Lapadatu Mari'a, covoru, Topèrcea. 103. Lascu Nicolae, cismariu, Salisce. 104. Lungu Stana Maniu, diferite lucruri, Resinari. 105. Macelariu Ana, diferite lucruri, Mercurea. 106. Man Ernestina, panzaria, Desiu. 107. Manole Paraschiva, postavu, Satulungu. 108. Maniu Victor, gràu, Bai'a-mare. 109. Manoilu Ioanu, rachiu de prune, Fofeldea. 110. Marzuchi August, planuri, Blasiu. 111. Marincasi Iulian'a, covóre, Miresi. 112. Maric'a Elisabet'a, covóre, Sàngiorzu. 113. Macsim Dumitru, cismariu, Timisióra. 114. Mera George, pantofariu, Sibiiu. 115. Miclaus N. Mari'a, panzarii, Tilisca. 116. Mihali Dumitru, cojocariu, Beiusiu. 117. Miclea George, scaune, Balugani. 118. Mihaiu Ioan, pantofariu. Sibiiu. 119. Mihaly Mari'a, covoru, M. Sigetu. 120. Mihailoviciu Albert, vinuri Siria. 121. Milea Stefanu, ceara, Tilisica. 122. Mircu Iulia, covoru, Lipov'a. 123. Misiciu Petronela, icóna de margele, Aradu. 124. Mitrea C. Sora panzaturi, Resinari. 125. Noga Stefanu, pesmeti, Sebesiu. 126. Moldovanu I. Maria, haine, Cernatu. 127. Moraru George, olariu, Beiusi. 128. Morariu Ioanu, pictoru, Saliste. 129. Munteanu I. Mari'a, preoteasa, diferite lucruri, Gurariului. 130. Murasian Grigore, cismariu, Alba-Iulia. 131. Neagoe Veturia, dantele, Brasiovu. 132. Nedela Mari'a, diferite obiecte, Dobàrca. 133. Nemesi Alecsandru, pantofariu, Clusiu. 134. Oncescu I. Florica, diferite lucruri. Raheu. 135. Oneceoiu Ana I., Fundata. 136. Onceoiu Ana, invelitóre, Fundata. 137. Opresi Dumitru, plapoma, Brasiovu. 138. Oprisiu Nicolae, gràu, Siura-mare. 139. Palade Florica, cànteculu gintei latine brodatu. 140. Pandrea Paulina, modeluri de cursutu, Siomcuta-mare. 142. Pap Ioanu, sumanu, Buntesti. 143. Parcalab Grigore, cornetiu, Bistriti'a. 144. Piticiu Ioan, pantofariu, Lipov'a. 145. Persioiu Elórea, covoru, Resinovu. 146. Persinariu Eugeni'a, camesi, Brasiovu. 147. Petran Toni, discuri, Clusiu. 148. Popu Emili'a, plapoma, Jilau. 149. Popu Veronic'a, masaritia, Tresnea.

(Va urmá.)

Diverse.

(Palavre populare.) Russii se róga tóta nóptea lui sfântulu Nicolai, sè le ajute, cá se prade salb'a dela gàtulu sfântei Preciste. — Tîganiloru càndu le vine fóme fluera. — Evreii càndu n'au ce face, numera pe degete „fasi sìcàtiala". Polonii càndu suferu mai multu de saracia, atunci spunu despre bogatiile si aristocrati'a familiei! — Grecii se gandescu la portocale si manànca dovleacu. — Anglesii se uita la unu paiu 30 de ani, pêna ce d'abia spune ce au vediutu. — Francesii scapera si din ghiatia si din fumu. — Italianii nu manànca branza, pêna ce n'o vedu cà incepe se fuga din strachina. — Serbiloru si Bulgariloru nici dulcéti'a nu le place fara cépa. — Românii se uita la toti cei din préjm'a loru, si la toti le spunu, cà „nu'su cá ómenii." E. Baican.

(„Timpulu".)

Invitare.

Despartiemêntulu I (Brasiovu si Trei-scaune) alu „Associatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu" 'si va tiné adunarea generala de estimpu la Brasiovu in sal'a gimnasiului rom. Dumineca in 25 Octobre st. v. la 10$^1/_2$ a. m. La acést'a adunare suntu invitati membrii „Associatiunei", in prim'a linia cei din acestu despartiementu, precum si toti amicii literaturei nationale si ai culturei poporului nostru.

Brasiovu, 17 Octobre 1881.

Iónu Petricu, prot. direct. desp. — Iosifu Maximu, not. alu desp.

Póme ernatice

150—200 hectolitri mere si pere de soiulu celu mai nobilu se vendu cu ridicat'a séu in cantitati mai mari in Réten langa Sighisióra. 1—3

Anunciu.

Trunchi tari de nucu se cauta spre cumperare.

Richard Hentze.
Firestraie cu vaporu.

1—3

Nr. 9921/1881.

Publicatiune.

Dreptulu atribuitu comunei urbane Brasiovu spre incassarea acciseloru si a taxeloru de consumare de pe fluiditatile contienetóre de alcoholu, produse séu transportate pe teritoriulu brasiovénu, si anume de pe:

a) Vinu si mustu de tóte specialitatile.

b) Miedu;

c) Bere de orice specialitate;

d) Spirtu, vinu-arsu, spirituóse si de pe tóte productele produse din aceste fluiditati precum: rumu, liqueur, rosoglio ect.;

e) Vinu-arsu françiuzescu;

f) Otietu, Otietu duplu si spirtu de otietu;

g) Tóte fluiditatile alcoholice aci specialu neamintite séu obveniente sub diferite numiri;

au de a se arendá conformu conditiuniloru de oferte si arenda aprobate de loculu mai inaltu pe urmatorii 5 ani, incependu cu 1. Ianuariu 1882.

Luni in 21 Novembre 1881 prin oferte in scrisu.

Doritorii suntu invitati de a 'si preda offertele in scrisu sigilate si proveduite cu unu vadiu de 5% computatu dupa summ'a anuala de arenda, primarului comunei Brasiovu in biroulu seu din Uliti'a Caldarariloru Nr. 519 etagiulu I. in 18, 19 Novembre a. c. dela 3—6 óre dupa prandiu si in 21 Novembre a. c. in órele antemeridiane dela 9—12.

Pe langa acésta se mai observa, cumcà dupa 12 óre la prandiu a amintitei dile ultime nu se mai acceptéza nici unu ofertu.

Vadiulu póte consta in bani gat'a in prescrieri de datorii de statu (Staatsschuldverschreibungen) proveduite cu cuponi, in harthii pretióse acceptate de banc'a austro-ungara, séu in deposite la institutulu de pastrare din locu, la reuniunea din locu de anticipatiune, la prim'a banca transilvana in Brasiovu, séu in obligatiuni ale institutului din locu de amanetare.

Ofertele asternute au se contiena dechiaratiunea, cumcà oferentiloru le suntu cunoscute conditiunile de oferte si arenda, cumcà ei se supunu pe deplinu aceloru conditiuni, notificandu in cifre si litere sum'a anuala de arenda.

Arend'a anuala de pêna acum a fost solvita cu suma de 80,050 fl.

Deschiderea oferteloru asternute se ecsoperéza Luni in 21 Novembre 1881 dupa prandiu la 3 óre de càtra o commissiune aflatória in casa sfatului, carea are se retiena vadiulu aceluia care va oferí mai multu pe candu celelalte au de a se reda oferentiloru indata.

Celu ce va oferí mai multu este obligatu cá, dupa pertractarea de oferte, se reintregeasca vadiulu depusu pêna la 10% in decursu de 24 de óre, dandu afara de aceea, in decursu de o luna dupa aprobarea resultatului de oferte, o legala siguranția, corespundietóre arendei de o jumatate de anu.

Conditiunile de oferte si arenda, cari contienu si tarif'a acciseloru si a taxeloru de consumare, sunt depuse la oficiolatulu economicu urbanu din uliti'a Càldarariloru Nr. 519. etagiulu alu II-lea in órele ordinare de oficiu spre asaminare si decopiare. Aceste se publica cu aceea observatiune, cumcà resultatulu pertractarei de offerte are se fia approbatu de representanti'a urbàna.

Brasiovu in 18 Octobre 1881.

Magistratulu urbanu.

2—3

Cursulu de Bucuresci

dela 16/28 Octobre 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	89.$^1/_2$	90.$^1/_4$
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	102.—	102.$^1/_2$
8% Oblig. domeniale 1871 .	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	103.—	104.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102.$^1/_2$	103.$^1/_2$
7% „ „ urbane	idem	101.$^1/_2$	102.$^1/_2$
8% Imprum. municipalu . .	idem	106.$^1/_2$	107.$^1/_2$
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei). . .	1 Maiu 1 Nov.	230.—	235.—
Losuri municipale (20 lei) . .	cu premie	29.$^1/_2$	31.$^1/_2$
Act. Bancei Nationale rom. . .	1 Ian. 1 Iul.	1790	1795
Auru contra argintu		$^1/_2$	1
Auru contra bilete hipotec. .		$^1/_2$	1
Auru contra bil. de Banca nat		$^1/_2$	1
Florini Val. Austr.		2.14—	2.15—

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 31 Octobre st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	118.80	Imprumutulu cu premiu ung. . . .	122.—
Imprumutulu cailoru ferate ungare . .	131 50	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	111.25
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	90.20	Rent'a de harthia aust.	76.40
dto. (II-a emissiune)	108.—	„ de argintu „ .	77.50
dto. (III-a emissiune)	96.25	„ de auru „	93.70
Bonuri rurale ungare	99.25	Losurile din 1860 .	132.50
dto. cu cl. de sortare	98.—	Actiunile bancei austr.-ungare . . .	829.—
Bonuri rurale Banat-Timis. . . .	98.—	„ bancei de creditu ungare . . .	361.75
dto. cu cl. de sortare	97.50	„ bancei de creditu austriace . . .	365.—
Bonuri rurale transilvane	99.—	Argintulu . . .	—.—
„ croato-slav. . .	99.—	Galbini imperatesci .	5.59
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . .	95.75	Napoleond'ori . .	9.37
		Marci 100 imp. germ. .	57.95
		Londr'a. . . .	118.45

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.